

**UCHWAŁA NR LXXIII/23/2024
RADY GMINY SADKI**

z dnia 28 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) w związku art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn.zm.), Rada Gminy Sadki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2023, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sadkach
za rok 2023**

Sadki, marzec 2024 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Sadki i działa na podstawie: Zarządzenia nr 3/90 Naczelnika Gminy Sadki z dnia 2 maja 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach oraz statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sadki Nr XXIX/76/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Sadkach w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- Ustawy w z dnia 4 listopada 2014 r., o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- Ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- Ustawa z dnia 28 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego
- Uchwał Rady Gminy, zawartych umów i porozumień.

KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie na 31.12.2023 r. (16 osób – 12,375 etatu):

Kierownik	1 osoba
Główna księgowa	1 osoba
Pomoc administracyjna	1 osoba
Dział pomocy społecznej;	
• pracownicy socjalni	3 osoby;
• opiekunki środowiskowe	5 osób (3,125);
Wspieranie rodziny	
• asystent rodziny	2 osoby (1 osoba – 0,5 etatu, 2 osoba – 0,25 etatu, łącznie - 0,75 etatu);
• wychowawca w świetlicy	1 osoba;
Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego i wychowawczego:	
• inspektor	1 osoba
Sprzątaczką	1 osoba (0,5 etatu)

Na umowy zlecenia zatrudniamy: psychologa, informatyka oraz opiekunki świadczące usługi opiekuńcze. Liczba opiekunek uzależniona jest od bieżących potrzeb w zakresie realizacji usług opiekuńczych.

BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w roku budżetowym 2023 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę: **7.490.482,09 zł**, z czego:

- ze środków budżetu gminy 1.573.982,54 zł
- ze środków budżetu państwa: 5.916.499,55 zł

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu za 2023 rok według rozdziałów

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
	Dział 851 Ochrona zdrowia	100.000,00	893,03
1.	Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	100.00,00	0
2.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0	893,03
	Dział 852 Pomoc społeczna	1.268.729,62	534.408,40
1.	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	253.006,35	0
2.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w	964,60	0

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
	rodzynie (obecnie przemocy domowej)		
3.	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0	15.042,20
4.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc dla obywateli Ukrainy	35.186,31	45.660,51 3.078,50
5.	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	133.065,12	0
5.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0	184.260,88
6.	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	533.254,91	167.048,91
7.	Rozdział 85220 Specjalistyczne poradnictwo – Punkt Interwencji Kryzysowej	8.370,00	0
8.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	276.732,91	83.366,00
9.	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	23.000,00	35.951,40 (w tym pomoc dla obywateli Ukrainy)
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność – schronienie, paczki świąteczne	5.149,42	0
	Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0	37.107,93
1.	Rozdział 85395 Dodatki dla gospodarstw domowych - węglowy, inne źródła ciepła, zasiłki jednorazowe 300 zł dla obywateli Ukrainy	0 0 0	12,238,63 19.379,30 5.490,00

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
	Dział 855 Rodzina	205.252,92	5.343.090,19
1.	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	0	5.213.964,00
2.	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	0	3224,54
3.	Rozdział 85504 Wpieranie rodziny	47.074,29	6.785,52
4.	Rozdział 85508 Piecza zastępcza	158.178,63	0
5.	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0	104.431,23
6.	Rozdział 85595 Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	0	15.684,90
	RAZEM	1.573.982,54	5.916.499,55

Źródło: opracowanie własne

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej
2. jej przedstawiciela ustawowego
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

W Gminie Sadki na dzień 31.12.2023 roku liczba mieszkańców wynosiła 7.136 osób, rok wcześniej – w 2022 r. - 7141 osób (źródło: USC w Sadkach).

Wsparciem systemu pomocy społecznej 2023 roku objętych było 148 rodzin, w tym 291 osób. Ośrodek pomocy wydał 452 decyzje dotyczących przyznania pomocy społecznej w różnych formach.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej było: niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba.

W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2022-2023.

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS

L.p	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2022		Rok 2023	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	36	67	27	48
2	Bezdomność	3	3	5	5
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	80	15	73
	w tym wielodzietność	11	61	9	57
4	Bezrobocie	60	144	49	120
5	Niepełnosprawność	63	105	59	106
6	Długotrwała lub ciężka choroba	60	94	39	56
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	69	17	57
	w tym rodziny niepełne	13	37	12	35
	w tym rodziny wielodzietne	4	17	3	17
8	Przemoc w rodzinie	2	5	2	7
9	Alkoholizm	7	7	8	11
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3	5	5
11	Zdarzenie losowe	2	6	0	0
12	Sytuacja kryzysowa	31 (obywatele Ukrainy)	71 (obywatele Ukrainy)	1	1

Źródło: opracowanie własne

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej zmieniły się od 1 stycznia 2022 roku i wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

W 2023 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2023 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatków w złotych
1	Zasiłki stałe (dotacja)	30	184.260,88
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	34	45.660,51
3	Dożywianie ogółem <ul style="list-style-type: none"> • dotacja • własne 	107	<ul style="list-style-type: none"> • 58.871,40 • 35.871,40 • 23.000,00
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	53	35.186,31
5	Schronienie (własne)	3	3.400,00
6	Pobyt w domu pomocy społecznej	7	253.006,35
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	31	276.739,21
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	25	15.042,20
9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej	1	16.300,00
10	Wynagrodzenie dla opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej	1	10.800,00
11	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	8	83.366,00

Źródło: opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W 2023 r. kwoty zasiłku

były niższe, niż obecnie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła 719 zł, a najniższa 30 zł. Wysokość zasiłku stałego ustalało się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719 zł, w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

W roku 2023 przyznano zasiłek stały 30 osobom, wypłacono świadczeń na kwotę 184.260,88 zł.

W roku 2023 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 26 świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 15.042,20 zł

Tabela nr 4. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2022	2023
Kwota świadczeń w złotych	176.762,83 zł	184.260,88
Liczba świadczeń	295	323

Źródło: opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W 2023 roku przyznano zasiłki okresowe dla 36 rodzin, wypłacono zasiłki okresowe na kwotę 45.660,51 zł. W/w zadania są zadaniami własnymi, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

W 2023 r. objęto pomocą w formie zasiłku okresowego 1 rodzinę z Ukrainy. Wypłacono w/w zasiłki w łączne kwocie 3078,50 zł.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2022	2023
Kwota świadczeń w złotych	56.386,84 zł	45.660,51
Liczba świadczeń	167	114

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2023 Ośrodek realizował rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Z tej formy pomocy mogły skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 200 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1552 zł) lub rodziny (1200 zł). Wcześniej było to 150% kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej. Program realizowany był zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Sadki, a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim.

Na realizację zadania ogółem wydatkowano 58.871,40 zł, z tego dotacja stanowiła 35.871,40 zł, natomiast środki własne gminy 23.000,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 33.371,40, z tej formy pomocy skorzystało 41 osób z 23 rodzin, w tym 5 osób dorosłych, w tym osoby starsze, niepełnosprawne i jedna osoba bezdomna oraz dzieci w szkole, których rodziny kwalifikowały się do tej formy pomocy, a ich rodzice wyrazili chęć otrzymania takiego wsparcia. Pomocą w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności zostało objętych 73 osoby z 43 rodzin, na kwotę 25.500,00 zł.

Dodatkowo była realizowana pomoc dla dziecka - obywatela Ukrainy w formie dożywiania w szkole. Na ten cel wydatkowano 80,00 zł.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W roku 2023 przyznano pomoc 53 rodzinom, wypłacono 82 świadczenia na kwotę 35.186,31 zł

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowe i celowe specjalne	2022	2023
Kwota świadczeń	39.595,90 zł	35.186,31
Liczba świadczeń	87	82

Źródło: opracowanie własne

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokryto w 2023 roku koszty pobytu 3 naszych mieszkańców w schronisku. Wydano na ten cel 3.400,00 zł. Ośrodek w 2023 roku miał podpisaną umowę na świadczenie usług w formie tymczasowego pobytu z podmiotem udzielającym schronienia osobom bezdomnym - Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu "Judym".

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie częściowej odpłatności za mieszkańca gminy. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, zwiększają ich zakres. Jednak istnieją sytuacje, gdy te formy pomocy są niewystarczające i jedynym racjonalnym i bezpiecznym z punktu widzenia osoby starszej lub chorej jest umieszczenie w placówce całodobowej.

W 2023 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 7 osób w domach pomocy społecznej. Koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach w 2023 r. wyniósł 253.006,35 zł.

Tabela nr 7. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Sadki w DPS w latach 2021-2023

Pobyt w domu pomocy społecznej	2022	2023
Ilość mieszkańców gminy przebywających w DPS	7	7
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	169.397,25 zł	253.006,35

Zródło: opracowanie własne

7. Pomoc w formie usług opiekuńczych

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego.

Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność w roku na początku roku 2023

r. wynosiła 25,43 zł za godzinę usługi. Uchwałą Rady Gminy Sadki podjętą w marcu 2023 r. stawkę tę podwyższono do kwoty 28,17 zł. za godzinę. Gmina opłaca także usługi opiekuńcze dla 2 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych, zamieszkujących gminę Mrocza, których opiekunem prawnym jest mieszkanka Gminy Sadki. Usługi te realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy, z którym podpisano stosowną umowę na świadczenie takich usług.

Tabela 8. Liczba rodzin o osób korzystających z pomocy usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze	2022	2023
Liczba rodzin	34	33
Liczba świadczeń w godzinach	9587	7218

Zródło: opracowanie własne

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku stałego. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

W roku 2023 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 26 świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 15.042,20 zł.

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun. Koszt jego wynagrodzenia ponosi budżet państwa, a w przypadku osoby częściowo ubezwłasnowolnionej sąd wyznacza kuratora i koszty wynagrodzenia ponosi gmina, w której mieszka opiekun. W roku 2023 ośrodek wypłacił wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora czterech osób częściowo ubezwłasnowolnionych na kwotę 16.350,00 zł (łącznie ze spłatami zgodnie z postanowieniami Sądu) oraz za pełnienie funkcji opiekuna dwóch osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na kwotę 10.800,00. Kwota łączna wypłaty wynagrodzeń w 2023 roku to 27.150,00 zł.

10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. zmieniło rozporządzenie wcześniej obowiązujące rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zmianie uległa m.in. tabela odpłatności dla osób objętych wsparciem w postaci takich usług.

W roku 2023 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 8 dzieci, zrealizowano 897 godzin usług na kwotę 83.366,00 zł. Rodzaje terapii, które świadczone w ramach tych usług to terapie: pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna/neurologopedyczna, behawioralna, integracji

sensorycznej oraz fizjoterapia/terapia ruchowa, zgodnie z potrzebami dzieci objętych tą pomocą na podstawie odpowiednich zaświadczeń lekarskich.

11. Placówka wsparcia dziennego

W strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach są placówki wsparcia dziennego – „Wesoły Zakątek” w 3 punktach na terenie Gminy: w świetlicy w Radziczu, Liszkówku i Dębionku II. Placówki wsparcia dziennego zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych na rzecz dziecka. W zajęciach uczestniczą dzieci ze szkoły podstawowej oraz przedszkola pochodzące z rodzin z gminy Sadki. Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny, wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki. Obecnie wszystkie dzieci uczęszczają do placówki dobrowolnie.

Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego w placówce otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. Mają także możliwość uczestnictwa w wielu atrakcyjnych wyjazdach, warsztatach, festynach, uroczystościach.

W placówce prowadzona jest pomoc w nauce dla dzieci tego potrzebujących np. poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do klasówek. Mogą skorzystać ze sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu. Odbywają się zajęcia profilaktyczne, wychowawcze na których w formie zabawy przekazuje się informacje o niebezpieczeństwach, jakie niesie ze sobą uzależnienie oraz promuje się zdrowy styl życia, kształtuje się nawyki higieny osobistej, kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji.

Zajęcia przeprowadzane w świetlicy mają charakter edukacyjny i kulturalny. Głównym ich celem jest zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób wartościowy, tworzenie lepszych warunków harmonijnego rozwoju psychicznego, fizycznego i społecznego, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego bez używek, integracja grup społecznych.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

Placówka prowadzi następujące formy pracy:

- zajęcia wychowawcze, profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania: warsztaty twórcze,
- zajęcia sportowo - rekreacyjno- krajoznawcze,
- pomoc pedagogiczną,
- oddziaływanie środowiskowe : działania integracyjne, imprezy środowiskowe.

Zajęcia w świetlicach prowadzi jeden wykwalifikowany wychowawca, który dzieli swój czas pomiędzy poszczególne miejsca. Zajęcia w świetlicy w Liszkówku zostały czasowo zawieszane na okres od 1.11.2022 r. do 30.04.2023 r. z uwagi na bardzo niską frekwencję dzieci, jednak w maju 2023 roku zostały wznowione. Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych we wszystkich punktach jest zmienna, ale zapisanych jest 42 dzieci w wieku od 5 do 13 roku życia.

Koszt działalności świetlicy w 2023 r. to 100.000,00 zł.

12. Ochrona zdrowia

Ochrona zdrowia, pozostała działalność przeznaczona jest na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych, niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji obejmuje:

- 1) przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- 2) stwierdzenie spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej
- 3) stwierdzenie braku okoliczności z art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. nie stwierdzono dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową.

Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni.

Wydając decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń zdrowotnych, wykonujemy zadania zlecone gminie, na których realizację otrzymaliśmy dotację celową z budżetu państwa, która została wydatkowana w wysokości 893,03 zł. Liczba wydanych decyzji, za które otrzymano zwrot kosztów w 2023 roku to 6.

13. Dodatki mieszkaniowe.

Dodatek mieszkaniowy to świadczenie dedykowane dla osób, których sytuacja finansowa pogorszyła się lub które ze względu na swoje niskie dochody nie są w stanie ponieść wydatków za lokal. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, a w gospodarstwie wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia. Od 9 lutego 2023 r. kryterium dochodowe wynosi 2538,46 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz 1903,85 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu mieszkalnego w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie przekracza 30% powierzchni normatywnej.

W roku 2023 na wypłatę dodatków mieszkaniowych przeznaczono 133.065,12 zł. Tego rodzaju świadczenie otrzymały 32 rodziny.

14. Pozostała działalność

W 2023 r. udzielono wsparcia seniorom naszej gminy w formie paczek w okresie świątecznym, dofinansowano także wigilię dla osób samotnych i seniorów.

15. Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

W 2023 r. wypłacono dodatki węglowe, dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania innych źródeł ciepła. Wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 9.000 zł plus koszty obsługi.

Oprócz tego wypłacono 5.400,00 zł w ramach jednorazowych świadczeń pieniężnych 300 zł na osobę na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ ALIMENTACYJNE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Podstawowym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie rodzicielskie. W roku sprawozdawczym wydano 594 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza

kwoty 764,00 zł. Od dnia 1 stycznia 2016 r. przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego (tj. odpowiednio 674 zł lub 764 zł) pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

W roku 2023 łącznie w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wypłacono łącznie kwotę 5.008.385,62 zł.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2023 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	3.969	444.210,47
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	15	13.014,78
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	56	21.906,72
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	78	28.839,93
5	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	338	35.179,70
6	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	242	22.952,82
7	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	881	80.040,88
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	28	2.293,04
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	614	39.410,28
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	40	40.000,00
11	Świadczenie rodzicielskie	181	164.293
12	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	1	4.000,00
Świadczenia opiekuńcze			
13	Zasiłek pielęgnacyjny	2.597	560.537
14	Świadczenie pielęgnacyjne	1.233	2.987.850,00

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do ZUS	681	453.773,00
16	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do KRUS	41	5.653,00
17	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	478	104.431,00

Źródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860) określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa w/w ustawie (dot. ciężkich i nieodwracalnych upośledzeń albo nieuleczalnych chorób zagrażających życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2023 roku wypłacił jedno jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 4.000,00 zł.

2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały do 30.09.2023 r., jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł miesięcznie. W/w kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje począwszy od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się 1 października 2023 r.

Dodatkowo, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego

przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego brane są pod uwagę dochody członków rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy oraz zmiany w sytuacji dochodowej stanowiące utratę lub uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

W 2023 roku wypłacono 469 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 199.774,15 zł

Należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego są dzielone: 40% stanowi dochód własny gminy, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

W naszej ewidencji jest 56 dłużników alimentacyjnych, w tym 27 zamieszkuje na terenie naszej gminy.

Kwota zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku wyniosła 144.018,87 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa - 124.092,44 zł
- przekazane na dochody własne gminy – 19.926,43 zł

Prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 26 zawiadomień do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa,
- przekazaliśmy informację do Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 32 dłużników,
- przeprowadzono 20 wywiadów alimentacyjnych i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- wydano 3 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek. Lista wszystkich zniżek dostępna jest na stronie: www.rodzina.gov.pl.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest bezterminowo, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

Zostało złożone 93 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Liczba wydanych 195 kart, w tym :

- dla rodziców którzy posiadali na utrzymaniu troje i więcej dzieci - 124.szt.,
- dla rodziców którzy posiadają na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 24 szt.,
- dla dzieci – 47 szt.

Na obsługę GOPS otrzymał dotację w kwocie 3.226,00 zł.

WSPIERANIE RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie i zapobieganie trafianiu ich do pieczy zastępczej.

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2023 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu 18 dzieci z 10 rodzin umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 158.178,63 zł

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przezwyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Ośrodek pomocy w Sadkach zatrudnia 2 asystentów, w niepełnym wymiarze pracy, 1/2 etatu i 1/4 etatu. W roku 2023 wsparciem asystenta rodziny objęto 10 rodzin, w których było 28 dzieci, w tym 5 rodzin było zobowiązanych do współpracy przez sąd do takiej współpracy. Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły ze środków własnych 47.074,29. Pozyskano również dotację 6.785,52 zł na dodatki do wynagrodzeń oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta z rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”. W trakcie roku sprawozdawczego zabezpieczono jedno dziecko w trybie z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w związku ze stwierdzeniem zagrożenia dla zdrowia i życia dziecka. Dziecko zostało umieszczone u rodziny spokrewnionej z dzieckiem, która obecnie pełni rolę rodziny zastępczej.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Rok 2023 wniósł wiele zmian w zakresie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Zmieniło się m.in. nazewnictwo z „przemocy w rodzinie” na „przemoc domową”. Na podmioty realizujące zadania z tego zakresu nałożono nowe obowiązki. Grupy robocze zastąpiły grupy diagnostyczno-pomocowe. Konieczne stało się dostosowanie gminnych programów przeciwdziałania przemocy do nowych uregulowań prawnych. Ośrodki pomocy społecznej mają obowiązek zapewnienia obsługi technicznej, finansowej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych. Zespoły Interdyscyplinarne mają obowiązek odbycia odpowiedniego szkolenia z zakresu przemocy domowej do roku od powołania składu Zespołu na nowych zasadach.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sadki realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, składa się z 8 członków, którzy reprezentują:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Szkołę Podstawową w Sadkach,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Samostrzelu,
- Posterunek Policji w Sadkach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” Sp.z o.o. – Przychodnia w Sadkach
- Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi Anieliny i Łódzia „Żakus” w Anielinach,

W 2023 r. było 18 rodzin było objętych procedurą „Niebieska Karta”. 9 procedur było kontynuowanych z lat ubiegłych, 9 procedur wszczęto w 2023 roku. Zespół Interdyscyplinarny miał

4 posiedzenia (2 posiedzenia Zespołu działającego na starych zasadach, 2 nowo powołanego Zespołu), odbyło się 29 spotkań grup roboczych. W rodzinach objętych procedurą było 23 dzieci, w tym jedno niepełnosprawne. Grupy Robocze powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania. W 2023 roku w tym rozdziale wykonano wydatki na kwotę 964,60 zł.

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Niezmiennie głównym celem i zadaniem naszego ośrodka jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów oraz możliwości. Obecnie, biorąc pod uwagę trendy w pomocy społecznej, mimo, iż wsparcie finansowe dla rodzin pozostaje bardzo istotne to jednak coraz większe znaczenie mają usługi społeczne, na które wciąż rośnie zapotrzebowanie. Nasze wsparcie nie może więc już opierać się tylko na pomocy finansowej. Rośnie potrzeba wszelkiego rodzaju aktywizacji i włączenia społecznego grup, które są wykluczone lub grozi im wykluczenie z różnych powodów. Należy wspierać chęć i inicjatywy w celu uniknięcia uzależnienia od pomocy ze strony instytucji. W przypadkach kiedy jednak należy zapewnić opiekę osobom chorym, niepełnosprawnym i starszym, konieczne jest takie podjęcie i dopasowanie rodzaju wsparcia, by było ono najbardziej efektywne i prowadziło do jak najdłuższego pozostawania w środowisku rodzinnym bez konieczności pobytu w placówkach całodobowych.

Zauważalne są również coraz poważniejsze problemy w rodzinach w sferze wychowania i opieki oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, które prowadzą do bardzo negatywnych skutków, m.in. umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Należy więc wszechstronnie wspierać rodziny w wysiłkach w uzyskaniu samodzielności i równowagi życiowej, która może być zaburzona w każdym momencie życia. Czasami niewielki kryzys sprawia, że jeżeli pomoc nie pojawi się na czas, rodzina ulega degradacji. Pocięszające jest to, że wzrasta świadomość społeczna i zanikają poglądy, że problemy w danej rodzinie są wewnętrzną sprawą, w którą osoby trzecie nie powinny ingerować. Dzięki temu, że odpowiedzialność społeczna jest coraz większa, działania instytucji powołanych do pomocy i wsparcia mogą być bardziej skuteczne i efektywne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach będzie kontynuować realizowane zadania, które wynikają z ustaw oraz przyjętych programów, ale będzie otwierał się również na podejmowanie nowych inicjatyw, które zwiększą komfort życia mieszkańców gminy. Instytucja pomocy społecznej powinna być efektywna i odpowiadać aktualnym problemom.

Zaplanowanie nowych projektów, programów i zadań do realizacji sprawi, że poszerzy się katalog oferty pomocy na rzecz mieszkańców naszej gminy. Oferta ta jest ściśle skorelowana ze zgłaszanymi potrzebami naszych mieszkańców. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej diagnozuje na bieżąco problemy lokalnej społeczności i aktywnie na nie odpowiada w ramach swoich kompetencji i możliwości, szczególnie finansowych.

Niewątpliwie nadal należy:

- kontynuować realizację wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, nie tylko socjalnych, ale również ukierunkowanych na aktywizację i włączenie społeczne,

- realizować nowe, innowacyjne programy i projekty, które poszerzą ofertę wsparcia dla wszystkich grup społecznych i będą odpowiedzią na zgłaszane potrzeby lokalnej społeczności,
- poszerzać i rozwijać międzyinstytucjonalną współpracę w celu rozwiązywania bardzo złożonych problemów mieszkańców gminy,
- podnosić poziom standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb,
- elastycznie reagować na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Każde realizowane zadanie generuje koszty, na które nie zawsze Gmina otrzymuje dotacje z budżetu Państwa. W związku z powyższym należy uwzględnić następujące potrzeby zarówno w zakresie oferowanej pomocy, jak i funkcjonowania Ośrodka:

- Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z pobytem mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Od wielu lat, niezmiennie zadanie to jest bardzo dużym wyzwaniem finansowym dla gminy. Społeczeństwo starzeje się i przybywa osób, które w codziennym życiu potrzebują wsparcia innych osób. Bardzo często dotyka to osób samotnych, a jeżeli nawet osoba zależna posiada rodzinę, okazuje się często, że nie chce lub nie może zapewnić takiej opieki. Pomoc społeczna stara się zapewnić odpowiednie wsparcie osobom niepełnosprawnym, seniorom, np. w formie usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania, by móc jak najdłużej zatrzymać ich w miejscu zamieszkania, gdzie zwykle czują się najlepiej. Niestety, zdarzają się sytuacje, kiedy jedynym racjonalnym wyjściem i bezpiecznym wyjściem dla seniora, osoby chorej jest zapewnienie opieki całodobowej.
- Stworzenie mieszkania treningowego lub wspomaganego, dla osób, które przy odpowiednim wsparciu z zewnątrz mogłyby funkcjonować w swoim środowisku. Od 01.11.2023 r. zgodnie z uregulowaniami ustawowymi, pomoc w formie skierowania do mieszkania treningowego lub wspomaganego (dawniej: chronionego) jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jest to wsparcie, będące szansą na uniknięcie pobytu w domu pomocy społecznej.
- Stworzenie miejsca dziennej opieki i wsparcia dla seniorów, dzięki któremu osoby starsze mogłyby pozostać aktywne nie tylko fizycznie i społecznie, a także otrzymałyby wsparcie rehabilitacyjne, psychologiczne, socjalne. Byłoby to to też pomocą, dla rodzin które opiekują się seniorami na co dzień.
- Zabezpieczenie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci z gminy w pieczy zastępczej - koszty te wzrastają z każdym rokiem. Niestety, rzadkością są przypadki, kiedy dzieci z pieczy wracają do domu rodzinnego.
- Zabezpieczenie środków finansowych na wsparcie rodzin biologicznych we właściwym sprawowaniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, by zapobiegać umieszczaniu dzieci w zastępczych formach opieki. Konieczne jest wsparcie umiejętności poprzez prowadzenie warsztatów kompetencji wychowawczych dla rodziców, pogadanek, prelekcji.
- Należałoby zwiększyć ilość etatów asystentów rodziny, ponieważ coraz więcej rodzin boryka się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Zauważamy, że coraz więcej rodzin potrzebuje pomocy w rozwiązywaniu problemów, a także specjalistycznej, np. psychologa, terapeuty. Oferowane wsparcie jest nadal niewystarczające i nie zaspokaja w pełni potrzeb naszej społeczności.

- Zapewnienie lokali mieszkalnych rodzinom lub osobom, znajdującym się w kryzysie np. spowodowanej przemocą lub przebywającym w skrajnie trudnych warunkach mieszkaniowych.
- Zwiększenie środków finansowych na zapewnienie mieszkańcom gminy większego dostępu do pomocy specjalistycznej, np. psycholog, terapeuta, gdyż oferowane wsparcie nadal nie zaspokaja w pełni zgłaszanego zapotrzebowania.
- Zabezpieczenie środków finansowych na odpowiednie do kwalifikacji i kompetencji wynagrodzenia oraz podwyżki dla pracowników, bowiem do realizacji wszystkich zadań potrzebna jest wykwalifikowana kadra. Praca w pomocy społecznej jest bardzo trudna, odpowiedzialność oraz wymagania są bardzo wysokie, więc powinno to być odpowiednio wynagradzane. Konieczne też jest stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia, gdyż tego wymagają częste zmiany przepisów prawnych dot. świadczonej pomocy, a także przydzielane nowe zadania. Ponadto, zaoferowanie większych wynagrodzeń zachęcałoby do podjęcia pracy, np. opiekunki, z których naborem nadal są problemy. Wykwalifikowana kadra wymaga coraz wyższych wynagrodzeń, a pomoc społeczna musi zapewnić usługi na odpowiednim poziomie.
- Zabezpieczenie środków finansowych na obsługę prawną dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdyż obecnie prowadzonych jest wiele bardzo zawiłych i skomplikowanych spraw, które wymagają wnikliwych interpretacji prawnych i pomocy. Nie można pozwolić sobie na błędy, gdyż może grozić to poważnymi konsekwencjami. Pracownicy ośrodka potrzebują także doradztwa prawnego, skoncentrowanego na tematyce pomocy społecznej. Wsparcie prawne miałyby niewątpliwie wpływ na wzrost skuteczności podejmowanych działań i inicjatyw.
- Z uwagi na wielość zadań i obecnie dość skromne warunki lokalowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, wskazane byłoby wyremontowanie i dopasowanie części budynku ośrodka pomocy społecznej, by chociaż wygospodarować gabinet dla specjalisty – psychologa. Obecne pomieszczenie przeznaczone na Punkt Interwencji Kryzysowej służy jako gabinet dla psychologa, do wydawania żywności, posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych i spotkań warsztatowych, które organizuje tutaj Ośrodek. Nie jesteśmy w stanie prowadzić jednocześnie zbyt wielu działań bez dodatkowych pomieszczeń.
- Zapewnienie Ośrodkowi Pomocy Społecznej samochodu służbowego do realizacji zadań ustawowych znacznie usprawniłoby wykonywanie codziennych obowiązków służbowych.

Nadal istnieją liczne trudności w pomocy społecznej, m.in.:

- realizacja przez pracowników ośrodka wielu nowych, dodatkowych zadań pracowników nie wynikających tylko z ustawy o pomocy społecznej
- częste zmiany przepisów, które wymuszają konieczność szkolenia się w zakresie wykonywanych obowiązków, co pochłania czas, który mógłby zostać spożytkowany np. na pracę socjalną w środowisku,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych, w tym pracy socjalnej,
- roszczeniowa klientów pomocy społecznej, którzy nadal upatrują w pomocy społecznej źródła finansowania, jednak nie zawsze są aktywni, by zmienić swoją sytuację i nie wykorzystują swoich uprawnień, zasobów oraz możliwości, by wyjść z sytuacji

- problemowych
- wieloproblemowość w rodzinach, która wymaga zaangażowania wielu instytucji w procesie pomocowym.

Pomoc społeczna jest w stanie funkcjonować skutecznie, jeżeli ma sprzyjające i otwarte na zmiany otoczenie zarówno społeczne, jak również instytucjonalne. W tym miejscu dziękujemy za dotychczasową współpracę wszystkim, którzy włączyli się aktywnie we wspólne pomaganie i wdrażanie polityki społecznej w gminie Sadki. Mamy nadzieję, że dalsze wspólne działania sprawią, że życie w naszej Gminie będzie łatwiejsze także dla tych, którzy z różnych powodów potrzebują naszego wsparcia.

Sporządziła:

Katarzyna Nowak

Kierownik GOPS w Sadkach

UZASADNIENIE

Na podstawie art.110 ust. 9 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 901. z późn. zm.), Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbała